

اگر انسان‌ها در خط ابعث نبوی قرار گیرند، می‌توانند به اهداف والایی دست پیدا کنند که به نظر محاسبات عادی، ناممکن به نظر می‌آید. این تجربه برای ملت ایران اتفاق افتاد... و آن، عبارت بود از ریشه‌کنی سلطنت... در حالی که پشتیبان این حکومت سلطنتی در کشور هم آمریکا بود، هم انگلیس، این اواخر هم شوروی سابق. (۱۴۰۰/۱۲/۱۰) www.basirat.ir

حرف روز مدیریت شوک‌های اقتصادی در سال آینده

تنش میان روسیه و اوکراین به نظر می‌رسد فصل جدیدی در روابط بین‌الملل شکل دهد که در این صورت در تشکیل نظم جدید، شاهد افزایش تنش‌ها و ناامنی‌ها در سطح بین‌المللی خواهیم بود که از مهم‌ترین اثرات آن، دسترسی سخت‌تر به منابع و کالاهای اقتصادی خواهد بود. از این منظر باید مدیریت شوک‌های اقتصادی در سال‌های آینده در قوانین و برنامه‌ریزی کشور، بیشتر مدنظر قرار گیرد؛ چرا که تنش‌ها می‌تواند موجب افزایش قیمت‌های جهانی و افزایش تقاضای جهانی برای کالاهای اساسی شده و به موازات آن، در تأمین برخی از کالاهای اساسی برای کشور، چالش ایجاد کند. برای برنامه‌ریزی جهت ایجاد آمادگی برای چنین وضعیتی، انجام چند اقدام عاجل، ضروری است؛

نکات تحلیلی: ۱- در قانون بودجه سال آینده موضوع بسیار با اهمیت ارز ترجیحی را داریم که باید هر چه زودتر تعیین تکلیف شود و در عین حال در طرح‌ریزی این قانون، وزن شوک‌های اقتصادی متأثر از ناامنی‌های جهانی باید در نظر گرفته شود. برای مثال در سال اخیر برآورد واردات ۹ میلیون تن گندم را داشتیم که بین ۳ تا ۴ میلیون تن از روسیه تهیه می‌شود و به غیر از این، تقریباً ۷,۳ میلیون تن روغن و دانه‌های روغنی ما از اوکراین و روسیه تأمین می‌شود. چنانچه این تنش‌ها در اوکراین افزایش پیدا کند و ادامه یابد، قطعاً می‌تواند بر منبع تأمین و قیمت ریالی این دو کالاهای مهم اساسی یعنی گندم و روغن اثرگذار باشد؛ لذا باید در برنامه‌ریزی قانون ارز ترجیحی سال آینده، این نکته مهم مدنظر قرار گیرد. ۲- در چنین شرایطی باید اولاً در منابع تأمین کالاهای اساسی (واردات)، تنوع ایجاد کرد و برای کاهش ریسک در این حوزه، نیاز مردم را از چند کشور تأمین کرد و ثانیاً باید نظام توزیع را بازطراحی کرد تا با نظارت و کنترل بر بازار، این شوک‌های اقتصادی، سریعاً بر نیاز مردم تأثیر منفی نگذارد و موجب کمیاب شدن کالاها در داخل کشور نشود. مهم‌تر از این دو مورد، رونق تولید کشاورزی است که باید در برنامه‌ریزی‌های بالادستی کشور به آن بها داده شود و زمینه‌های قانونی برای افزایش تولیدات استراتژیک کشور و کاهش وابستگی به خارج، فراهم شود. مخصوصاً که کشور ما با خشک‌سالی و کمبود منابع آب مواجه است و برنامه‌ریزی دقیق و همه‌جانبه در کشور به منظور هدایت مصارف آب‌های زراعی و باغی به سمت تأمین اقلام و کالاهای راهبردی غذایی ضروری است. (نویسنده: علی محمدی)

گزارش روز

اوکراین، قربانی سیاست بحران‌سازی آمریکا

در بررسی تحولات کنونی اوکراین و عملیات نظامی روسیه در این کشور باید سه دسته عوامل و متغیرهای داخلی، منطقه‌ای و بین‌الملل را در کنار هم مورد توجه قرار داد. توجه و پرداختن به علل و زمینه‌های اصلی و ریشه‌ای ایجاد مناقشه اوکراین و عوامل و محرک‌هایی که باعث حمله روسیه به اوکراین شد، هرگونه تحلیل در خصوص تحولات، تحلیلی ناقص و سطحی خواهد بود.

گزاره‌های خبری: رهبر معظم انقلاب در بیانات دیروزشان، در تحلیل تحولات کنونی در منطقه شرق اروپا از جمله اوکراین، نکات مهمی ایراد فرمودند که نتایج قابل‌تأملی به دست می‌دهد؛ ۱- رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنرانی خود فرمودند: «رژیم آمریکا "بحران‌ساز و بحران‌زیست" و اساساً یک "رژیم مافیایی" است که شبکه‌های مافیایی سیاسی، اقتصادی و اسلحه‌سازی در درون آن، از گسترش بحران‌ها در جهان، تغذیه و ارتزاق می‌کنند. این مافیاهای که حتی روی کار آمدن و برکناری رؤسای جمهور آمریکا به دست آن‌ها است، برای بقا خود، به خلق بحران و ایجاد کانون‌های بحران در مناطق مختلف دنیا نیاز دارند». ۲- معظم له در بخش دیگری از بیانات خود فرمودند: «بحران اوکراین نتیجه سیاست‌های آمریکاست. امروز اوکراین قربانی سیاست بحران‌سازی آمریکا است». ۳- حضرت امام خامنه‌ای همچنین در خصوص مواضع جمهوری اسلامی و منشأ اصلی جنگ در اوکراین، تأکید کردند: «ما در اوکراین طرفدار توقف و خاتمه جنگ هستیم؛ اما علاج بحران در صورتی ممکن است که ریشه‌های آن شناخته شود. ریشه بحران در اوکراین، سیاست‌های آمریکا و غرب است که باید آن را شناخت و بر اساس آن قضاوت و اقدام کرد». ۴- حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیان عبرت‌های مهم از قضایای اوکراین، خاطرنشان کردند: «عبرت اول برای همه دولت‌ها این است که پشتیبانی قدرت‌های غربی از کشورها و دولت‌های دست‌نشانده آن‌ها یک سراب است و واقعیت ندارد. اوکراین امروز و افغانستان دیروز دو شاهد زنده برای دولت‌های متکی به آمریکا و اروپا است. هم رئیس‌جمهور اوکراین و هم رئیس‌جمهور فراری افغانستان گفتند که ما به آمریکا و دولت‌های غربی اعتماد کردیم؛ اما آن‌ها ما را تنها گذاشتند».

گزاره‌های تحلیلی: ۱- در ایالات متحده، از دیرباز منافع مجتمع‌های نظامی - صنعتی که هم‌اکنون بالغ بر ۸۵ هزار مجتمع می‌شود، بر شعارهای انتخاباتی، وعده‌های تبلیغاتی و رویکردها و سیاست‌هایی که به دنبال کاهش حضور نظامی و سخت‌افزاری است، ارجحیت دارد. کارخانه‌ها بزرگ اسلحه‌سازی نقش بسیار مؤثر و پررنگی در تعیین خطوط کلی و جهت‌گیری‌های سیاست خارجی ایالات متحده دارند و از طریق «نفوذ گسترده‌ای» که در ساختارهای سیاسی داخلی آمریکا دارند، اهداف و منافع اقتصادی خود را به‌عنوان اهداف و منافع اقتصادی آمریکا و متحدان منطقه‌ای و بین‌المللی این کشور جلوه داده و از این طریق به‌عنوان «عوامل پنهان» در روند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری ایفای نقش می‌کنند. ۲- در مناقشه اوکراین به‌خوبی می‌توان نقش و خیانت آمریکا، ناتو و برخی کشورهای اروپایی به اوکراین را مشاهده کرد. اوکراین امروز و در جبهه درگیری با روسیه عملاً تنها مانده و هیچ پشتیبانی در سطح منطقه و بین‌الملل ندارد. افکار عمومی، نخبگان سیاسی و دولتمردان اوکراینی باید این واقعیت را به‌خوبی درک کنند که نگاه آمریکا به اوکراین یک نگاه «بزاری» بود و آن‌ها سال‌هاست بازیچه سیاست‌های آمریکا، برخی کشورهای اروپایی و ناتو شده‌اند. ۳- آنچه در اوکراین اتفاق می‌افتد با اینکه چالش‌هایی در پیش روی روسیه قرار خواهد داد، مسئله‌ای است که منشأ آن را باید در راهبردهای توسعه‌طلبانه آمریکا در محیط پیرامونی روسیه و نظام بین‌الملل جستجو کرد. آمریکا از طریق تحریک مستمر گسترش ناتو به محیط پیرامونی روسیه و تلاش برای میلیتاریزه کردن کشورهای اروپای شرقی، مسئول اصلی تمام رخدادهایی است که در اوکراین در حال وقوع است. (حمید خوش‌آیند)

تلاش دولت برای ترویج فرهنگ فرزند آوری

«بهرام عین‌اللهی» با تأکید بر اینکه امروز مسئله جمعیت اولویت اول وزارت بهداشت است، گفت: «اگر همین روال ادامه یابد جوانی جمعیت از بین می‌رود و تا ۲۰ سال دیگر سالخورده می‌شویم و دیگر نمی‌توانیم کشور مولدی باشیم؛ بنابراین یکی از مهم‌ترین تکالیف ما امروز کمک به رشد جمعیت است». وزیر بهداشت تصریح کرد: «فرزند آوری موجب تحکیم خانواده و نشاط در جامعه می‌شود. شعار امروز ما باید "فرزند بیشتر، نشاط بیشتر" باشد». «محمودزاده» معاون وزارت راه نیز با حضور در برنامه زوجی نو، از آغاز اجرای قانون مجلس در حمایت از خانواده و جوانی جمعیت خبر داد و زمین مسکونی رایگان به خانواده‌ای که اخیراً صاحب ۴ قلو شده‌اند، اهدا کرد. وی با اشاره به اینکه قانون اعطای زمین به خانواده‌ها با هدف تعالی و جوانی جمعیت صورت می‌گیرد، تصریح کرد: «بر اساس قانون جدید مصوب مجلس، زوج‌هایی که از آذر امسال صاحب فرزندان سوم به بعد شوند از مشوق‌های دولتی مانند زمین بهره‌مند می‌گردند. به نحوی که در شهرهای زیر ۵۰۰ هزار نفر جمعیت و بیشتر، سه دانگ یک زمین به نام خانم و سه دانگ دیگر به نام آقا اختصاص داده می‌شود». به گفته خزعلی سال ۱۴۰۰، سه تا ۵ قلو و ۲۳ تا چهار قلو به دنیا آمده‌اند که دولت به تمام این خانواده‌ها زمین رایگان را اعطا خواهد کرد».

پاسخ ایران به آمریکا: گزینه جایگزین داریم؛ تا ابد منتظر نمی‌مانیم

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان در پاسخ به اظهارات سخنگوی وزارت خارجه آمریکا که تهدید کرده بود در صورت سختگیری تهران، واشنگتن آماده کنار کشیدن از مذاکرات است، در توییتی نوشت: «آمریکا سال‌هاست که از برجام "کنار کشیده" است. از این رو است که باید اطمینان بیایم که این اتفاق دیگر تکرار نمی‌شود. همه کشورها برای خود "گزینه‌های جایگزین" دارند، هرچند که توخالی بودن گزینه جایگزین آمریکا پیش‌ازین ثابت شده است. درشت‌گویی و بلوف‌زنی نتیجه نداشت و نخواهد داشت. این اتخاذ تصمیم است که نتیجه می‌دهد. اگر کاخ سفید تصمیمش را بگیرد، توافق کاملاً در دسترس است. ایران برای توافق آماده است، اما تا ابد منتظر نمی‌ماند».

«ناتو» ناتو از آب در آمد!

بعد از کلی رجزخوانی آمریکا و کشورهای هم‌پیمان او در سازمان پیمان آتلانتیک شمالی یا همان ناتو علیه روسیه و اقدامات رسانه‌ای گوش پر کن و چشم کور کن آن‌ها از حمایت همه‌جانبه از اوکراین در برابر روسیه، دبیرکل ناتو اعلام کرد: «در اولین استقرار نیروهای واکنش سریع ناتو، ارتش فرانسه امروز در رومانی، همسایه اوکراین مستقر شد. ناتو قصد ندارد بخشی از درگیری روسیه و اوکراین باشد. ناتو نیروی نظامی به اوکراین اعزام نمی‌کند و هواپیماهایی به حریم هوایی این کشور ارسال نخواهد کرد». همچنین سخنگوی کاخ سفید نیز در پاسخ به درخواست اوکراین مبنی بر اعمال «منطقه پرواز ممنوع» در آسمان این کشور، گفت: «منطقه پرواز ممنوع مستلزم حضور نیروها برای اجرای آن است و این امر منجر به جنگ با روسیه می‌شود که خواستار آن نیستیم».

نتایج شکست تحریم‌ها در بازار پولی و ارزی کشور

مدیرکل روابط عمومی بانک مرکزی در صفحه خود در توئیتر با اشاره به آمارهای اقتصادی ۱۱ ماه امسال و مقایسه آن با همین آمار در سال گذشته، با برجسب شکست تحریم‌ها و ایران قوی، نوشت: «خبرهای خوب؛ در پایان ۱۱ ماهه ۱۴۰۰ و در مقایسه با مدت مشابه پارسال؛ ارزش تجارت خارجی: ۹۰ میلیارد دلار؛ رشد ۳۸ درصدی؛ تأمین ارز: بیش از ۵۰ میلیارد دلار؛ رشد ۵۶ درصدی؛ عرضه ارز در نیما: ۲۶،۳ میلیارد دلار؛ رشد ۶۶ درصدی؛ معاملات در بازار متشکل ارزی: ۱،۶۲ میلیارد دلار؛ رشد ۲۰۷ درصدی».

◀ ماجرای عبرت‌آموز! «سید حسن نصرالله» در سخنرانی خود به مناسبت شهدای مقاومت گفت: «آنچه میان اوکراین و روسیه در جریان است، صرف‌نظر از نبرد جاری، بسیار خطرناک است. در آن عبرت و درس‌های زیادی است که در منطقه ما باید موردتوجه قرار گیرد. معیارهای دوگانه در قبال تعامل با کشورهای دنیا وجود دارد. ما این سؤال را داریم که وقتی آمریکا به افغانستان و عراق حمله کرد و صدها هزار نفر را کشت، دنیا چگونه رفتار کرد و اکنون با ورود روسیه به اوکراین و آغاز یک نبرد و عملیات نظامی، چگونه رفتار می‌کند؟».

◀ تقاضای جهانی برای نفت ایران افزایش می‌یابد! به گزارش رویترز، آمارهای به‌دست‌آمده از مؤسسات رهگیری خطوط نفت‌کش نشان می‌دهد طی ماه‌های گذشته واردات نفت ایران توسط چین رکورد جدیدی را به ثبت رسانده و حتی از میزان پیش از اعمال تحریم‌ها تا خروج آمریکا از برجام بیشتر شده است. کمبود عرضه کنونی نفت در بازار جهانی به خاطر درگیری نظامی روسیه با اوکراین، قیمت آن را از ۱۰۰ دلار عبور نیز بالاتر برده است و این کاهش عرضه، نیاز جهانی به نفت ایران را افزایش داده است.

◀ جاهلیت مدرن؛ نگاه دوگانه به انسان / «سید نظام‌الدین موسوی»، نماینده مجلس در واکنش به صدور قطعنامه شورای امنیت علیه انصارالله، در توییتهای نوشت: «جاهلیت مدرن یعنی در یک روز آمریکا، اروپا و سازمان ملل، روسیه را به دلیل تهاجم به اوکراین محکوم می‌کنند و در همان روز، یمن را به دلیل مقاومت در برابر تجاوز آل سعود و هم‌پیمانانش تحریم می‌کنند!».

◀ سوئیفت چینی رونق گرفت / احتمال سقوط دلار؟! پس از اخراج برخی از بانک‌های روسی از سیستم انتقال بانکی بین‌المللی سوئیفت، سهام مرتبط با سیستم پرداخت‌های بین‌بانکی جایگزین چین در حال رشد است. بر اساس پیش‌بینی تحلیلگران اقتصادی، این اتفاقات می‌تواند "پایان هژمونی دلار" باشد.

◀ محصل قانون اخذ مالیات از خانه‌های خالی! / مدیرکل دفتر طراحی و تحلیل فرآیندهای مالیاتی سازمان مالیات اعلام کرد: «از ۵۶۸ هزار واحد مسکونی خالی شناسایی شده از سوی وزارت راه و شهرسازی، تنها بین ۵۰ تا ۶۰ ملک برای پرداخت مالیات واحدهای مسکونی خالی اقدام کرده‌اند». بر اساس پیامک‌هایی که برای صاحبان خانه‌های خالی ارسال شده، آن‌ها وقت داشتند تا پایان ۱۰ اسفند، نسبت به پرداخت مالیات اقدام کنند.

◀ ۴ دستور اژه‌ای برای ارتقای سطح امنیت در نوروژ / حمایت از نیروهای انتظامی، مرخصی ندادن به محکومین سابقه‌دار، توجیه زندانیان در شرف مرخصی برای خودداری از اعمال مجرمانه و مراقبت از سابقه‌دارانی که محکومیت آن‌ها پایان یافته، چهار دستور رئیس قوه قضائیه برای افزایش امنیت در ایام تعطیلات نوروژ است.